

Валерія Хаммерман,
здобувач I рівня вищої освіти з курсу
факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
наук. керівник: **О. В. Ревуцька.,**
канд.пед.наук, доцент (БДПУ)

ЗМІСТ І МЕТОДИКА ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ВИПРАВЛЕННЯ ПОРУШЕНОЇ ВИМОВИ ЗВУКІВ [Ш] [Ж] [Ч] [Щ]

Актуальність. Формування мовленнєвої полікомпетентності є одним з пріоритетних завдань всебічного гармонійного розвитку дитини у дошкільному навчальному закладі. Однією з найпоширеніших мовленнєвих вад у дітей дошкільного віку є фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення (ФФНМ), який полягає у порушенні механізмів фонемоутворення при збереженні слуху та інтелекту.

Ступінь досліджуваності проблеми. Проблема корекції мовленнєвих порушень, пов'язаних із проявами сигматизму у дітей дошкільного віку, достатньо широко розглянута у фаховій літературі, зокрема, у працях Н. Гаврилової, І. Марченко Є. Соботович, В. Тарасун, М. Шеремет та ін.. Учені Л. Бартенєва, О. Жильцова, О. Ревуцька, Л. Федорович, визначили шляхи, розробили ефективні методики корекції мовлення дітей дошкільного і шкільного віку.

Мета дослідження полягає у теоретичному вивченні та експериментальній перевірці ефективності методики логопедичної роботи з виправлення порушеної вимови звуків [Ш] [Ж] [Ч] [Щ] у дітей старшого дошкільного віку.

Завдання дослідження: проаналізувати сучасні класифікації порушень мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку; описати прийоми формування правильної вимови шиплячих звуків [Ш] [Ж] [Ч] [Щ] у дітей старшого дошкільного віку; розробити та експериментально перевірити ефективність методики логопедичної роботи з виправлення порушеної вимови звуків [Ш] [Ж] [Ч] [Щ] у дітей дошкільного віку

Сутність дослідження. В науковій літературі є вказівки і припущення про те, що це діти у яких недорозвиток мовлення пов'язаний з недоліками функціонування третинних полів кори головного мозку, що забезпечують засвоєння синтагматично та парадигматично організованих мовних знаків (О. Корнєв, Є. Соботович, В. Тищенко).

Результати аналізу наукової літератури з логопедії (Б. Гріншпун, С. Конопляста, М. Савченко та інших) показують, що є три групи дітей, у яких найбільш виражено порушеним є фонетична складова мовлення – це діти з дислалією, ринологією і дизартрією, коли спостерігаються різні вади вимови фонем, які умовно поділяють на дві групи: фонологічні (заміни фонем іншими тими, які в нашому мовленні є та сплутування фонем між собою) і антропофонічні (спотворена вимова фонем). При цьому причини кожної вади вимови фонем є диференційованими.

У логопедичній практиці переважно комбінують різноманітні прийоми постановки звуків мовлення. Таке комбінування здійснюється з урахування віку дитини, наявності у неї розладів артикуляційної моторики

чи супровідних порушень фонематичного слуху, аналізаторних систем (зорової, слухової) інтелектуальних порушень тощо. Отже, таке комбінування, в основному, здійснює логопед індивідуально з урахування особливостей дитини, якій ставлять звуки мовлення.

Нами були використані різні дидактичні ігри: «На мене поглянь і у дзеркалі відображай», «Сніданок Язичка», «Сміливий наїзник зібрався по гриби», «Фокус».

Висновки. Отже, як виявилось, у результаті експериментальної роботи, діти навчились вимовляти шиплячий звук [Ш] як ізольовано, так і у складах, словах, реченнях, не замінюючи його на свистячий [С]. Також дошкільники навчились контролювати темп і тембр голосу. Як показує досвід і результати проведеної нами роботи дуже важливо у роботі над корекцією порушень вад звуковимови тісна взаємодія із сім'єю. Батьки мають брати активну участь, співпрацювати зі спеціалістами, тоді результати будуть значно кращими, і швидшими.

ЛІТЕРАТУРА

1. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 308 с.
2. Шеремет М. К., Ревуцька О.В. Логопедія (корекційна робота при дислалії) / М. К. Шеремет, О.В. Ревуцька. Навч. посібник. К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 160 с.
3. Федорович Л. О. Конспекти логоритмічних занять із дітьми дошкільного віку з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення / Л. О. Федорович, Я. О. Пицалка; Комунальний заклад "Запорізький обласний ін-т післядипломної педагогічної освіти" Запорізької обласної ради. Кафедра дошкільної та початкової освіти. – Запоріжжя: ЛІПС, 2009. – 286 с.

Іванна Хощенко,
здобувач І рівня вищої освіти з курсу
факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
наук. керівник: **О. В. Ревуцька.,**
канд.пед.наук, доцент (БДПУ)

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ЯК ЗАСОБУ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Актуальність. Одним з головних завдань дошкільної освіти є формування особистості дитини й підготовка її до навчання в школі. Сьогодні збільшується кількість дітей дошкільного віку із порушеннями мовлення, що зумовлює труднощі в оволодінні Програмами навчання і виховання дітей, в своєчасній мовленнєвій підготовці до школи й формуванні мисленнєво-пізнавальної діяльності, поведінці та особистості дитини в цілому. Тому значущості набуває превентивне навчання і виховання дошкільників з логопатологією та логопедична робота з ними. Від рівня сформованості мовлення дитини, зокрема, лексико-граматичної складової, залежить рівень опанування навчальною діяльністю, шкільними знаннями, вміннями і навичками.